

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Socialudvalget
Christiansborg
1216 København K

Dato: 9. april 2008
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2008-792-0497
Dok.: JEE40949

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 212 (Alm. del), som Folketingets Socialudvalg har stillet til justitsministeren den 21. februar 2008.

Lene Espersen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 212 fra Folketingets Socialudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes redegøre for retningslinierne for retssager om og efterforskning af menneskehandel med henblik på at beskytte ofrene, herunder om børn normalt afhøres ved videoafhøring, om ofres identitetsbeskyttelse, og om ofret kan afhøres under samme betingelser som ofre for voldtægt osv.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, som har oplyst følgende:

”Både i retsplejeloven og i administrative retningslinjer findes en lang række regler, der har til formål at beskytte ofre for kriminalitet. Disse regler gælder også i sager om menneskehandel.

Således følger det af retsplejelovens § 741 a, at der bl.a. i sager om overtrædelse af straffelovens § 262 a om menneskehandel er mulighed for at beskikke en bistandsadvokat for forurettede. Bistandsadvokaten har til opgave at støtte forurettede under afhøringen hos politiet og i retten samt at yde bistand ved afgørelsen af eventuelle erstatningskrav. Herudover forudsættes det, at bistandsadvokaten efter omstændighederne yder rådgivning om særlige hjælpemuligheder, yder personlig støtte og vejledning og varetager andre opgaver for forurettede af mere almen karakter. Bistandsadvokatens beføjelser af retlig karakter er reguleret i retsplejelovens § 741 c, hvoraf følger, at bistandsadvokaten har adgang til at overvære afhøringer af den forurettede såvel hos politiet som i retten og har ret til at stille yderligere spørgsmål.

Det følger af bestemmelsen i retsplejelovens § 741 b, at politiet skal vejlede den forurettede om reglerne om beskikkelse af bistandsadvokat allerede inden den første afhøring af forurettede, og at vejledningen skal gentages i forbindelse med og inden anden afhøring.

Rigsadvokaten har endvidere i bekendtgørelse nr. 1108 af 21. september 2007 om politiets og anklagemyndighedens pligt til at vejlede og orientere forurettede i straffesager og til at udpege en kontaktperson for forurettede fastsat bestemmelser om, at der i sager om grovere overtrædelser af straffeloven, herunder bl.a. menneskehandel, hos politiet eller anklagemyndigheden skal udpeges en kontaktperson for forurettede, såfremt det må forventes, at den forurettede skal afgive forklaring som vidne i retten.

De nærmere retningslinjer for kontaktpersonordningen er fastsat i Rigsadvokatmeddelelse nr. 8/2007 af 28. september 2007. Kontaktpersonen, der skal udpeges i forbindelse med første afhøring el-

ler snarest herefter, skal hjælpe og støtte, når forurettede henvender sig til politiet/anklagemyndigheden, herunder give vejledning og information om forurettedes retsstilling og om sagens gang og forventede forløb samt om beskyttelsesregler i forbindelse med fremmøde i retten.

Der er endvidere i retsplejeloven en række regler, der giver mulighed for at beskytte ofrene i forbindelse med afgivelse af forklaring i retten, herunder således at offerets identitet beskyttes.

Således følger det af bestemmelserne i retsplejelovens § 29 og § 29 a, at retten kan træffe afgørelse om dørlukning, hvilket indebærer, at der ikke er offentlig adgang til retshandlingen. Retten har endvidere mulighed for efter bestemmelsen i retsplejelovens § 30 at træffe afgørelse om forbud mod at referere fra retshandlingen, ligesom der i medfør af bestemmelsen i retsplejelovens § 31 kan træffes afgørelse om navneforbud. Efter bestemmelsen i retsplejelovens § 1017 b er det endvidere forbudt i forbindelse med omtale af en sag om overtrædelse af straffelovens kapitel 24 om forbrydelser mod kønssædeligheden at offentliggøre forurettedes navn, stilling eller bopæl eller på anden måde at offentliggøre den pågældendes identitet.

Retten kan endvidere i medfør af bestemmelsen i retsplejelovens § 856, stk. 1, træffe beslutning om, at tiltalte skal forlade retslokalet, mens forurettede afhøres, når særegne grunde taler for, at en uforbeholden forklaring ellers ikke kan opnås.

Særligt for så vidt angår spørgsmålet om afhøring af børn kan jeg oplyse, at det følger af retsplejelovens § 872, at politiets videoafhøring af et barn under nærmere angivne betingelser kan benyttes som bevis under hovedforhandlingen.

Rigsadvokaten har senest ved Rigsadvokatmeddelelse nr. 2/2007 af 22. februar 2007 fastsat nærmere retningslinjer herom. Kerneområdet er sager, hvor et barn på 12 år eller derunder må formodes at have været udsat for seksuelle overgreb. Retningslinjerne vil således også finde anvendelse for børn, der som ofre for menneskehandel har været udsat for seksuelle overgreb.

Det følger bl.a. af retningslinjerne, at der er mulighed for, at en bisidder eller særlig tryghedsskabende person er til stede under afhøringen. Den mistænkte/sigtede har ikke adgang til at overvære afhøringen.”

Justitsministeriet kan henholde sig til det, der er anført af Rigsadvokaten.